

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО			
		Статус: дисципліна фахової підготовки			
Галузь знань	Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	Середня освіта (Образотворче мистецтво)				
Освітня програма	Середня освіта (Образотворче мистецтво)				
Рівень вищої освіти	бакалавр				
Форма навчання	денна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити 1		Години	30	
	Лекційні			2	
	Практичні/семінарські				
	Лабораторні			16	
	Самостійна робота			12	
Семестровий контроль	Диференційований залік				
Викладач	Гарбузенко Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну				
Контактна інформація	lar_gar@ukr.net				
Кафедра	Кафедра мистецької освіти				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Декорування утилітарних, ужиткових речей побуту в контексті народних традицій, звичаїв, культури українського народу на основі знань про композицію, колір, знаки та символи.</p> <p>Технології декорування ґрунтуються на надбаннях українських майстрів та новітніх технологіях, матеріалах, інструментах.</p> <p>Основним змістом дисципліни є вивчення різних видів декоративного мистецтва та його культурологічне підґрунтя.</p> <p>Кожен вивчений вид декоративно-прикладного мистецтва ввійде в побут, свідомість та стиль життя кожного студента.</p> <p>Декоративно-прикладне мистецтво є основою і першоджерелом усіх видів образотворчого мистецтва</p>				
Мета	– знання з специфікою різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва та отримання практичних навиків роботи у відповідних техніках.				
Компетентності	<p>– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>– здатність здійснювати пошук, збереження, обробку та редагування професійної інформації з різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;</p> <p>– здатність до саморозвитку, постійного підвищення професійної кваліфікації та майстерності;</p>				

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та генерувати нові ідеї; – здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності декоративного мистецтва; – здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову художнього твору; – здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчій діяльності; – здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу, інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі; – здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх у процесі створення художнього твору, володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах; – здатність застосовувати під час досліджень та у власній творчій діяльності закони і правила композиційної організації твору, засоби інтерпретації, стилізації, трансформації; – здатність сприймати новітні концепції в галузі декоративного мистецтва поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями; – здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах декоративного мистецтва; – здатність визначати етапи та послідовність реалізації художнього образу в мистецькому творі; – здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, самовиховання художньо-естетичної культури і художнього смаку; – здатність спрямовувати теоретичні знання та практичні навички дисциплін образотворчого циклу на виконання роботи в матеріалі; – здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах; – здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; – здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом.
<p>Програмні результати передбачають</p>	<ul style="list-style-type: none"> – знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва, виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення; – знання основних законів теорії композиції, її видів, правил, прийомів та засобів, розуміння стадій та вимог щодо художньої-образної побудови її та гармонійної організації; – вміння аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів для вирішення практичного завдання; – вміння застосовувати у власній творчості способи інтерпретації, стилізації, трансформації; – вміння здійснювати пошук, аналіз та оброблення

	<p>інформації з різних джерел;</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо; – вміння оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; – вміння аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу; – вміння оцінювати змістовне навантаження виражальних засобів мистецтва, розуміти вагому роль українських етнокультурних традицій у стильових рішеннях творів декоративного мистецтва; – вміння застосовувати джерела сучасного українського і зарубіжного народного та професійного мистецтва; – вміння використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, – вміння популяризувати надбання національної культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації; – вміння творчо та професійно спілкуватися із застосуванням фахової термінології; взаємодіяти міжособистісно, толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки; – вміння розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Розділ 1. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ</i></p> <p><i>Тема 1.</i> Декоративно-прикладне мистецтво, як вид образотворчого мистецтва.</p> <p>Мета та завдання навчальної дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво". Функції декоративно-прикладного мистецтва. Народна творчість як історична основа художньої культури народу. Витоки народного мистецтва. Основні періоди розвитку народного декоративного мистецтва. Традиції, звичаї та обряди в контексті декоративно-ужиткового мистецтва. Народне, професійне, самодіяльне декоративне, прикладне мистецтво. Народні ремесла. Утилітарність та декоративно-виражальні якості творів декоративного мистецтва. Морфологічна система декоративно-прикладного мистецтва. Структура видів декоративно-прикладного мистецтва та їх характеристика. Синтез мистецтв. Полістилізм сучасного декоративного мистецтва.</p> <p><i>Тема 2.</i> Засоби декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Виразальні засоби декоративного та народного мистецтва. Особливості монокомпозиції (традиція структур, принципи побудови, трансформація). Монокомпозиція у сучасному</p>

	<p>декоративному мистецтві. Український народний орнамент. Види орнаментів. Орнаментальний та сюжетно-зображальний методи. Абстрагування, стилізація, натуралізація. Символіка кольору в орнаменті. Семантика української орнаментики. Закони, прийоми та засоби композиції в декоративно-прикладному мистецтві.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Оцінку <i>"відмінно" А, (90-100), зараховано</i> – отримує студент за глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків з навчальної дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво". Легко орієнтується в теоретичному матеріалі, володіє понятійним апаратом, уміє зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній формі, так і в творчій роботі), якісне і правильне оформлення навчальних завдань. Студент здатний до самостійного та художньо-творчого мислення.</p> <p>Оцінку <i>"добре" В, (82-89), зараховано</i> – отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво", володіння понятійним апаратом, орієнтування в вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад матеріалу в техніці виконання, але у змісті, формі відповіді, навчально-творчій роботі мали місце окремі неточності. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення але художньо-творче мислення фрагментарне.</p> <p>Оцінку <i>"добре" С, (74-81), зараховано</i> – отримує студент за правильне виконання завдання з двома-трьома суттєвими помилками. Такими помилками можуть бути недоцільно використані засоби зображення та вираження. Студент демонструє неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Недосконале володіння технікою. Мислення репродуктивно-творче.</p> <p>Оцінки <i>"задовільно" D, (64-73), зараховано</i> – заслуговує студент, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент слабо знає структуру курсу, допускає помилки у відповіді, неточності, вагається при відповіді на видозмінене запитання, разом з тим студент володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.</p> <p>Оцінки <i>"задовільно" E, (60-63), зараховано</i> – заслуговує студент за неповне опанування програмного матеріалу, але отримані знання і набуті навички відповідають мінімальним критеріям оцінювання. З зусиллями виконує репродуктивні завдання.</p> <p>Оцінка <i>"незадовільно" FX, (35-59), не зараховано</i> – виставляється, коли студент демонструє розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекичує їх зміст, хаотично і</p>

	<p>невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при виконанні навчальних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни</p> <p>Оцінка "незадовільно" F, (1-34), не зараховано – виставляється студенту за повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу або відмову від відповіді і передбачає повторне вивчення студентом дисципліни.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Враховуються бали набрані в процесі поточного та підсумкового контролю за кожну тему, обов'язково враховуються присутність студента на заняттях та його активність, дотримання політики курсу.</p> <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво", є сумою балів за виконання практичних завдань, навчально-творчих робіт, самостійної роботи та їх презентації, тобто підсумковими. Це – від 1і до 90. Та 1-10 балів за творчі проекти. (участь у виставках, мистецьких проектах, волонтерській роботі.) Кожне виконане завдання по його завершенню, студент виставляє у Клас румі та в кінці семестру всі роботи представляє на перегляд кафедрою.</p> <p>Студент, який з неповажних причин не брав участі у презентації навчально-творчих робіт під час кафедрального перегляду, не отримує оцінки.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p><i>Методична література:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Гарбузенко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: крок до художньо-естетичної компетентності: Навчально-методичний посібник. – Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2016. – 132 с. - Гарбузенко Л. Фасилітація у процесі формування особистісно-розвивального компоненту художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Наукові записки. – Вип. 121. – Ч. II. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 275–279. - Гарбузенко Л. В. Технологія формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – Серія: Педагогіка і психологія. – Вип. 43 – Ч. 2. – Ялта: РВВ КГУ, 2014. – С. 51–58. - Гарбузенко Л. Система навчальних завдань для формування художньо-естетичної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Вип. 12. – Ч. 1. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – С. 137–143. <p><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Захарчук-Чугай Р.В. Українське народне декоративне мистецтво: Навч. посіб. / Захарчук-Чугай Р. В., Антонович Є. А. – К., 2012. – 342 с. 2. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. – К.: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. – Т. 1: Від

найдавніших часів до пізнього середньовіччя / [Архипова Є. та ін.]. – 2010. – 476 с.

3. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. – К.: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. – Т. 2: Мистецтво XVII–XVIII століття / [Білоус Л. та ін.]. – 2007. – 336 с.

4. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. – К.: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. – Т. 3: Мистецтво XIX століття / [Білоус Л. та ін.]. – 2009. – 346 с.

5. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. – К.: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2006. – Т. 4: Мистецтво XIX століття / В. Рубан, В. Тимофієнко, М. Селівачов. – 2006. – 760 с.

6. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. – К.: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2006. – Т. 5: Мистецтво XX століття / [наук. ред. Т. Кара-Васильєва]. – 2007. – 1047 с.

Допоміжна

7. Антонович Є. Нариси з історії українського мистецтвознавства: історія укр. мистецтва в працях вчених. Школи кінця XIX – початку XX ст.: навч. посібник. – Кривий Ріг: ПП "Видавничий дім", 2004. – 273 с.

8. Воропай О. Звичаї нашого народу: етнографічний нарис. – К.: АВІТ Оберіг, 1993. – 584 с.

9. Ганна Собачко-Шостак: Мистецький альбом / авт. упоряд. Є. І. Шевченко, О. І. Шестакова – К.: Народні джерела, 2008. – 168 с.

10. Гарбузенко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: крок до художньо-естетичної компетентності: навчально-методичний посібник. – Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2016. – 132 с.

11. Гурська А. С. Мова та графіка українського орнаменту: навч. посіб. – Київ: Альтернативи, 2003. – 135 с.

12. Данченко О. Народні майстри. – К.: Рад. шк., 1982. – 128 с.

13. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник. / Я. П. Запаско. – Львів: Афіша, 2000. – 366 с.

14. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України XX століття. У пошуках "великого стилю". – К.: Либідь, 2005. – 280 с.

15. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис: навч. посіб. – Київ: Знання-Прес, 2006. – 228 с.

16. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посіб. – Київ: Слово, 2010. – 170 с.

17. Марія Приймаченко: Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є. І. Шевченко, О. І. Шестакова. – К.: Народні джерела, 2009. – 288 с.

18. Музей українського народного декоративного мистецтва: альбом / авт.: А. Ф. Вялець, Л. С. Білоус. – К.: Мистецтво, 2009. – 352 с.

19. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика. Типологія). – К.: Ред. вісника

	<p>"АНТ", 2005. – 399 с.</p> <p>20. Стогнота Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть. – К.: Автоексперт, 2007. – 248 с.</p> <p>21. Студенець Н. Традиційний стінопис Поділля кінця ХІХ– першої половини ХХ століття. – Київ: 2010. – 224 с.</p> <p>22. Сучасне українське народне мистецтво: [альбом] / упоряд. Н. І. Велігоцька. – Київ: Мистецтво, 1976. – 192 с.</p> <p>23. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник. / [А. Пономарьов, Л. Артюр, Т. Косміна та ін.] – К.: Либідь, 1993. – 256 с.</p> <p>24. Українське народне малярство ХІІІ–ХХ століть. Альбом / [авт. упоряд. В. Свенціцька, В. Откович]. – К.: Мистецтво, 1991. – 304 с.</p> <p>25. Уманцев Ф. С. Мистецтво давньої України: іст. нарис / Ф. С. Уманцев. – Київ: Либідь, 2002. – 328 с.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>1. http://pidruchniki.ws / Бібліотека українських підручників</p> <p>2. http://www.nbuv.gov.ua/node/1540 – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського</p> <p>3. www.dnrb.gov.ua / Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського</p> <p>4. https://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/novyny / бібліотека ЦДПУ ім. В. Винниченка</p> <p>5. https://rukotvory.com.ua – Рукотвори. Народне мистецтво онлайн</p> <p>6. Бутнік-Сіверський Б. <u>Українське народне мистецтво. Живопис</u></p> <p>7. Берченко Є. Настінне малювання</p> <p>8. Статива О. <u>Надія Білокінь. Альбом.</u></p> <p>9. Глухенька Н. <u>Федір Панко. Альбом.</u></p> <p>10. Бутнік-Сіверський Б. <u>Українське народне мистецтво. Живопис</u></p> <p>11. Бутнік-Сіверський Б. <u>Народні українські малюнки</u></p> <p>12. Бутнік-Сіверський Б. <u>Марфа Тимченко. Альбом.</u></p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Майстерня/Аудиторія забезпечена обладнанням для виконання практичних робіт. Наочності, наукова література, презентаційні матеріали доступні студентам для роботи. Матеріалами та інструментами студенти забезпечують себе самостійно.</p>